

منیش پادیم به بی تویی

(کۆمهله شیعر)

م. ئاران



ئەوین، مەریوان، ١٣٩٥





منیش رادیم به بی تویی

شاعیر: محهمهد ئیسماعیل نه ژاد (م. ناران)

چاپه مه نیی ئه وین

رووبه رگ و دیزاینی ناوه وه: ئه وینداران

شابه ک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۱۴-۳۶-۰

چاپی یه که م، ۱۰۰۰ دانه، مه ریوان، ۱۳۹۵

چاپه مه نیی ئه وین: کوردستان- مه ریوان- کو تایی شه قامی مه ردوخ

۰۹۱۸۱۷۳۰۳۳۴ - ۰۸۷۳۴۵۲۶۶۶

سرشناسه	: اسماعیل نژاد ، محمد
عنوان و نام پدیدآور	: منیش رادیم به بی تویی (شاعر) / م. ناران (محمد اسماعیل نژاد).
مشخصات نشر	: مریوان: نهوین، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۱۴-۳۶-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کردی.
موضوع	: شعر کردی -- قرن ۱۴
رده بندی کنگره	: PIR ۳۲۵۶ ۱۳۹۳ ۴۸ الف ۷۴۳ س/
رده بندی دیویی	: ۲۱/۹۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۳۶۱۳۸

پیرست

- ۷..... کلیل
- ۸..... کهنیشکی غم
- ۹..... چه پکه گول
- ۱۰..... جوان
- ۱۱..... ئه وین
- ۱۲..... مهرگ
- ۱۳..... ژیان
- ۱۴..... گولجاری سهرنج
- ۱۵..... منیش رادیم به بی توئی
- ۱۷..... هه لبه ستیکی دیکه بو ژیان
- ۱۸..... خهرندی ژان
- ۱۹..... ژیان
- ۲۰..... پهنه
- ۲۱..... کاره سات
- ۲۲..... چاوهروانی
- ۲۳..... شیعریکی گه شاهه
- ۲۴..... ئیشکگر
- ۲۵..... رهنگ
- ۲۶..... ئاوینه ی مانگ
- ۲۷..... تا ئاسووده بی هه وره کان
- ۲۹..... راو
- ۳۰..... بیولاتی
- ۳۲..... بو هه وای مهیل و تاسه
- ۳۳..... زه مانه ی غه مپه رهستی
- ۳۴..... داتاشین
- ۳۵..... یاد

۳۶	هیز
۳۷	بوئی به بیوون
۳۹	دارستانی دهسته هه‌ل‌واسراوه‌کان
۴۲	بوون و نه‌بوون
۴۳	شنیان
۴۵	ژیان
۴۶	سات
۴۷	ناو
۴۸	دوا‌ه‌نار
۵۰	تراژی‌دیای ته‌نیایی
۵۲	شه‌وانه
۵۳	ته‌رحی دا‌ه‌اتوو
۵۵	چاره‌نووس
۵۷	گه‌رانه‌وه
۶۱	ر‌ه‌گ
۶۲	ئه‌وان ناتوانن بت‌دۆزنه‌وه
۶۵	خه‌و‌ن‌یک‌ی دیکه
۶۹	ژوان
۷۱	ئه‌رک
۷۴	ئه‌و شه‌وه مانگ چی ده‌گوت
۷۶	تابووتی دویتئی
۷۸	بمکه به نیشتمان و‌ه‌ک تازه‌کۆیله‌داری
۷۹	که‌نیله
۸۱	هه‌ستی‌ار
۸۳	گری بوون
۸۴	بانگه‌شه
۸۵	ته‌نیا ئه‌وین پێشه‌نگه
۸۸	راوه‌دووی خه‌ونه‌کانت ده‌ن‌ین

۹۱ ئاۋارەيى
۹۲ پىشكىن
۹۳ رامان
۹۴ پىم خۇشە بزانم
۹۶ رووداو
۹۸ گالته جارى رۇژگار
۹۹ لەو دۇلانى كە ...
۱۰۰ گلگۇ
۱۰۱ كلابوون
۱۰۲ ئالغە
۱۰۲ لەپاش بارانە، كەپەنەك
۱۰۳ ۋەرز
۱۰۴ يەكەم ئەۋىن و دۋانىشتان
۱۰۵ زىۋان
۱۰۶ ئەۋىندار
۱۰۷ پەلەي چارەنۋوس
۱۰۸ تابلۇ
۱۰۹ مروفىك لە چەشنى قەقنەس

کلیل

لەوەتا...

هەستم بەو بەردوو

رەنگە لەم رۆژانەدا

بێ تو

بچمە ناو باوەشی گۆرینکی تەنگەو

شەوانە دەستیک دیت و

پەردەى ژوورەكەم لادەدا

دیتە بەر پەنجەرە و

بە قەلەمى پەنجەکانى

لەنیوان هەزاران سنووردا

وینەكەى تۆم بو دەكیشیتەو!

چاو ناتروو كینم

پیلووم وێك ناھینم

دەترسم

نیوێشەوئ

كەسێك بێت و

سنوورەكان بشیوینئ

کلیلئ ئەم خەونەم لئ بدزئ و

خەوێكەم لئ بزپینئ!

که نیشکی غم

راده وه ستا
 له هه مبه ر ئاویته ی دلما و
 خه ریک ده بوو
 وردورد
 به ئارایشتی خوئی!
 ئه و رۆژانه
 چه ن جوان و ژیکه لانه بوو
 که نیشکی غم!
 که چی ... ئیستا
 کاتیک هه ر له م ئاویته
 ده دا سه رنج
 روخساری ئه ویش - ته نانه ت -
 تیکده شکئی
 له بهر شه پۆلی گرژی و گنج!

چه پکه گول

به ههستیکی ئاسووده و
 دلیکی پر له متمانه وه
 راکشوم له ناو تابووتیکا
 کهوا بریاره تۆ
 چه پکه گولێ
 بۆ سه ره مه زاره که ی بهینی!
 نازانم ئاخۆ ئه وه ده زانی گولم؟!
 که چه ندت شانازی پی ده که م و
 چه ندیش ته نگه دلم!

جوان

زور وشه هه یه

وهک سروشتی کوردستان

رهنگاورهنگ

که به سانایی

شیرنایی دیمه نی شوخوشهنگ

ته و او دهنوینی

به لام نازانم بو

له وهسفی کچیکدا

هیچ وشه یه ک

چه شنی وشه ی "جوان"

دلی بی ئوقره م داناخوریینی!

ئەوین

ئەوین،
 هیندە ورد و ژیکە لانهیه،
 که هەر سات دەترسم
 لەناو کهلوپەلی دەروونما
 ون ببی لیم!
 هیندەش بەشکو و بەرزەفرانهیه
 که ناویرم هیچ کات
 لای جەماوەریک
 بە ئاشکرا لەسەری بدویم!

مەرگ

ئارام ناگرئ

له ویش ...

- له ترپه و خورته ناکه وئ -

ده خزی له سهر دهسته کانیش

درزی تیده که وئ

به رده بیته وه و

ده نکه کانی ئەم هه ناره هه لگه راوه

به ولاتدا بلاو ده بیته وه

مندالان،

سینگى زهوى ناپشکن

هیچ له ناو هه ردا نادۆزنه وه

کهس سهر هه لئاھینی

کهس ئاور ناداته وه ...

هه روا به بیده نگى

له پیچی کۆلانیکی ئاواره یی

یان له سووچی دیواریکی دلته نگى

رۆژیک مەرگم، باوه شیم بو ده کاته وه!

ژیان

-کوتوپر-

پیاوی

دەردی موفاجا کوشتی

ژنیك

لەتاو ژیان

خوی سووتاند

بە مردوویی

ساوايەك

لەناو چۆما دۆزراو

لەشفروشیك

ئىوارە

لە شەقامەکانی شار دەخولاو

ژیان ھەر دریژ و دریژتر دەبوو ...

رینگ ئیمەى رادەکیشا و

ئاسمان لەناو دلی خویدا

خورت خورت دادەبارى!

گولجاری سهرنج

حەز ناکەم
 شاماسی سهرنجم
 مەنداوی جوانیت بشیوینی
 پیّم خوش نییه نینۆکی نیگام
 بلووری بزەت پرووشینی
 پیّم خوشە ھەروا، نەرم و ھیدی
 وردەساتی لە روخسارت پروانم
 وەک ریپواریکی ئاسایی
 تا چەن پیکی تیدا بمینی
 بنی پیالە ی خوشەوێستیم
 بو شەوانی دووری تەنیا یی
 حەز ناکەم پیت بگەم
 پیّم خوش نییه تیت گەییّم
 پیّم خوشە ھەروا نەرم و ھیدی
 وردەساتی وەک ریپواریکی ئاسایی
 لە جوانیت پروانم
 لە گولجاری سهرنجه کانت
 ریپی دەستم گەر ھەبوو
 تەنیا چەن چەپکی بچنم
 بو گولدانى چاوله ریپی دلته نگیه کانم!

منیش رادیم به بی تویی

منیش رادیم به بی تویی
 ههروا که راهاتووم
 به دابه شینه وهی غه مه کانی زهوی
 به سهر چرکه ساته کانی دهروونمدا
 ههروا که راهاتووم
 شهوانه
 ته نیاییم
 له نیوان دهفتهر و باده و ژووره کهمدا
 دابهش کهم و
 به دۆشداماوی
 سبهینان
 له دوو ده لاقه ی داته پیوی
 کاژره ی سه رمه وه
 برپوانمه
 ده ربه ده ری و بیده رتانی
 تا پۆی ئەم رووچه ئاواره یه
 له کووچه و کۆلانی شاره کهمدا
 ههروا که راهاتووم
 هه میشه
 له ناو دیره کانی میژوودا

ویلێ سۆراغیک بم
له دوایین هه والی

بی سهروشوین بوونم
هه روا که راهاتووم
هه میسه

به غه مه کانی دایکمه وه
خۆ ماندوو که م و
له ناو دلته نگیه کانی ئه ودا
بگه ریم بو

تازه ترین ناویشانی شاعیر بوونم
هه روا که راهاتووم
هه میسه به ییده نگی
به دلته نگی
به ته نیایی

منیش رادیم
به بی تویی
به سانایی!

هەلبەستىكى دىكە بۆ ژيان

قەلەمەكەى دانابوو
 لاپەرەكەى بەردەمى
 وەك بەفرى غەمى
 ھىشتا ھەروا سىپى مابوو
 دلتەنگى دويىشەو
 تەنيايى ژوورەكەى جىدەھىشت
 ھەستىكى ھىمەن
 ھەوای ھۆدەكەى پەر دەکرد
 ئاسمان، خەونىكى تازەى دادەباراند و
 ژيان، ھەلبەستىكى دىكەى دەنووسى ...
 كەسىك
 بە نەرمى سەرى پەنجەكانى
 خورت و ھىدى
 شووشەى پەنجەرەكەى لە خەو ھەستاند
 ئەويش
 پىلۋوى چاۋەكانى كەردەو
 لەناو لەپى دەستەكانىشيدا
 پەپوولەيەكى ئالۋالا - زووزوو خەو دەبىردەو!-

خه رهندي ژان

که تیشکی رۆژ به دلتهنگی، بهری مالان به جیدیلې
 چه م و رووبار به بیدهنگی دهره و دۆلان به جیدیلې
 که کيژی خور قزی خاوی له لیچکهی شهو ده پیچیت و
 ههوا و ههردی ژیان تیکرا له تاریکان به جیدیلې
 دلی که یلم به تاسه ی تووه ههردهم وا دنالینې
 غه می دووریت له سینه مدا خه رهندي ژان به جیدیلې
 که دهستی ناشنایی راده دیرې ئاسمان بو خاک
 ئه من ته نیا وه گهردی غوربه تی باران به جیدیلې
 هه واری چول ده که ن ئاوا مه لی کوچه ر، خه یالی تو
 له خالېی ئه م هه واره هیمنی گریان به جیدیلې
 که غه م جی خوش ده کا بوخوی له ناو هه لبهستی ژینمدا
 وشه و رسته م له تاوان ده فته ر و دیوان به جیدیلې

ژيان

سږ و لهرزۆك
 رووت و بېگه لا
 وشكه لاتوو له ناو به فرا
 به لام نا
 من نكارم به وه بږوا بكه م، نا!
 من ئيمانم به وه هيناوه
 له قوولاى ناخه كان
 له ره گارزوى په له كان
 شتيك وه كوو خوین
 شتيك وه كوو ژين
 -بزۆز و جمۆك-
 گه راي هه ليناوه!

په‌ند

دلی که‌س مه‌شکینه!

هه‌ره‌س

به هیچ دلی مه‌هینه!

بترسه له و رۆژه‌ی

ئاوینه‌داری ئەم ئه‌وینه

شکو‌ی ئاوینه‌ت بشکینه!

باخه‌وانی پیری ئەم باخه

له ره‌گ و ریشه‌وه ده‌رت بینێ!

له‌تله‌تت کا

بت دا به هه‌ژاری

له ته‌ندووری ماله‌که‌ی خویدا

بت سووتینه!

کاره سات

وا بریاره ئه مشه و
 دیسان هه ناریک دابه شن
 به جوگه ی نیوان ئه نگوسته کانیاندا
 هه ر ئیستا
 رینچکه ی ئه م رووباره خوینه ده بینم
 -ئای که چ کاره ساتیکی دلته زینه!
 ئه وان ئیمه یان چۆن ناسیوه؟!
 به هه ناریک کوا ده شکیت تاسه ی
 ئه و ده ریای مه رگ و خوینه!

چاوه روانی

که ولی سینه م راخستوه

خوشه ویستم!

ته نیاییم

بیوچان له هاتوچویه!

له حه وشه ی والای مالیدا

چاوه روانی

نهرمه ترپه ی هییدی

هه نگاوه کانی تویه!

شیعیریکی گەشاو

گوتم:

جوانترین جلوبەرگی خۆت

لەبەر کە

کەوا من دەمەوی

گەشاووترین شیعیری خۆم بنووسم

کەچی لەوێتا ...

ئەو جلوبەرگە رازاوەیەم دیوێ لەبەرتا

هەر دەلیی هەموو شیعەرەکانی جیهان

خیوێتی خەیاڵی منیان

بەجێهێشتوو

هەر دەلیی گشت وشەجوانەکان

سڵیان لە سووری سەری زمانم کردوو!

ئیشگر^{۷۴}

من بووم و
ته نیایی و
یادی تو ...
دارتيله كان
بی بزه و نیگا
به لاماندا تینه ر ده بوون
گلۆ په كان
بو بینیمان راده وه ستان
ئاوی چۆمه که
له گه لمان ده هات و
ئه ستیره و
مانگ
بیوونه ئیشگرمان!

رەنگ

پەرۋشى ئەم ئىۋارە يەم نارنجى بوو
دوۋىشەو

لەگەل غەمىكى رەنگزەردا قسەم دەکرد
دلتەنگىيە كانى دايكم

ھەمىشە مەيلەوسوورن...

دەبا رەنگى ئاسمان ھەر شىن و

پىكەننى توۋىش

ھەمىشە ھەروا كەسك بىت!

ئاوینهی مانگ

ئەمشەو،

گویت لە تەنیاپی غەمگینی مانگ نەبوو

کە نیلە نیلو و پەرە کە ی

ناو خە یال و گۆرانی!

لە خەرمانە ی خاوی خە و نە کانی

سازت نە کرد

پەلکە بوگوارە کانت

خوناوکە ی باران و

هەوارگە ی جوانی!

لە ئاوینە ی سیماشیدا

نیرگری چاوەکانی خۆت و

ورده ماسی سەرنجی شیتانە ی

شاعیریکت بەدی نە کرد؟!

تا ئاسوودەیی ھەورەکان

شەوانە تا دُنیا نەبم
 کە دەست لە شیوەت وەرنادەن
 سنوورەکانت ئالوگۆر ناکەن
 خەوم لئى ناکەوئى
 تا سروە ئەرخیانم نەکا
 تا لە سروشت دُنیا نەبم
 قەلەمەکەم
 ھەر لە دەستم دایە و
 دەنوسم
 تا ئاسوودەیی ھەورەکان
 نەکەمە چەتر و سیبەر
 لەسەر مەترسی و دالغەکانت
 تا ھەزاران پەریلەى ئاسمان
 نەکەمە پارێزەر و پاسەوانت
 خەوم لئى ناکەوئى شەوانە
 قەلەمەکەم
 ھەر لە دەستم دایە و
 دەنوسم
 بەسەر دەفتەرەکەشما
 خەونووچکە کە دەمباتەوہ

له گه‌ل هه‌وره‌کان بو سهردانت دیمه‌وه
 له تریفه‌ی مانگ ده‌ئالیم و دیمه‌ خوار
 له گه‌ل تنۆکه‌بارانه داده‌باریم و
 تک... تک

له شووشه‌ی په‌نجه‌ره‌که‌ت ده‌ده‌م
 له‌ناو تۆدا ده‌تویمه‌وه و
 وه‌کوو به‌فر

خو به‌ باوه‌شتدا ده‌که‌م.

پىۈە بوون

ورده ماسى

دەسوورانه وه

—شیتانه—

به داوینكه وه

پىۈە بوو

كابرای ماسیگر!

بیولاتی

که نیله

کاتی دیی

به رکازی به هار و به یان ده کریته وه

به ره و ئاسوی نیگام

شنه خووی ده ئالینی

له به ژن و بالام

کوستان و هه وار

دینه سهر له پی دهستی ته نیام

که نیله

له چاوه کانی تودا

نیرگز و ورده ماسی ده ژین

به دهم هه ناسه ته وه

ژیان پیده که نیت و

له سه ره نهجه کانه وه

به فر و کوردستان داده باریت

که نیله

دلته نگی

ده لاقه ی هوّده کهم داده خا

پاییز

گه ماروی شاره کهم ده دا

کہ نیلہ!

بۆ هه‌وای مه‌یل و تاسه

ده‌روویه‌ک و ده‌راوی‌ک، خوایه ته‌نکه‌بواری‌ک
 له‌م گێژهن و گێژاوه، ئاسووده‌یی که‌ناری‌ک
 غه‌م نی‌ودلی کۆلیوم، ته‌نگی پی هه‌لچنیوم
 چوارده‌وری لی ته‌نیوم، کوا ده‌ستی داژداری‌ک
 شه‌پۆلی ده‌رد و ئازار، ده‌مدا له‌ سینگێ زنا
 لاشه‌خۆری رۆژگار، تیم وه‌رده‌بن هه‌زاری‌ک
 له‌ناو لمباری زه‌مه‌ن، به‌جیم ده‌هیلێ ته‌مه‌ن
 رێژنه و ره‌هیله و گێژهن، ده‌مشۆنه‌وه به‌جاری‌ک
 پیم وه‌رده‌بی ته‌نیایی ده‌مه‌ه‌ژینی جودایی
 ئه‌م ده‌رده‌که‌ی دی دوا‌یی، ئاخ‌ر خودایه‌ چاری‌ک
 ئاهه‌ ده‌کا پیاسه‌، به‌ناو بین و هه‌ناسه
 بۆ هه‌وای مه‌یل و تاسه‌، شنه‌ی فینکی هه‌واری‌ک

زەمانەى غەمپەرەستى

غەم لە چاوم ھەلى بەست ھىلانەيەك بە دەستى
 رەببى بشكى ئەودەستە بو ھىلانەى ھەلبەستى
 بەرچاوم بوور و تار بوو، جىھانم لى نادىار بوو
 ژىنم ژەنگ و ژوار بوو، چى بەسەر ھىنام ھەستى
 كۆستى كەوى زەمانە، رېگام كەوتە تەنگانە
 لەدەس ئەو ھەمگەژانە كەنگى دىنم خەلەستى؟
 كووترى ئەم ئازارە، ئەو بالندە لاسارە
 بەجى دىلى ئەمجارە نىشتەمانى سەر بەستى؟
 رەدىفى ھەست رووخاوە، سەر وای تەمەن سەراوە
 لەم شىعرە ناتەواوە ژيان چىيە مەبەستى؟
 سەرى قورس و پىي پەتى، ژىنى دەرد و مەينەتى
 بەختى رەش و نەگبەتى، چارى نايە بە مەستى
 چاوم چاوەگەى ئەوين بوو، مەلى فېرەفرىن بوو
 دژى نزمى زەمىن بوو، پىي شوورەيى بوو پەستى
 پەر و بالى پرووكاند، ھىزى ھەستانى لى ستاند
 ئاسوى سەرنجى خنكاند، زەمانەى غەمپەرەستى!

داتاشین

تیشک،

ته مگرتوو

ئاسو

ویلی ره نگیکی لیل

دارتيله کانیش

به ریز به ریوه ...

بالات بچوو کتر ده نوینن

ریگا و

نسی و

زهمان

له بوونت داده تاشن

ته م و

دارتیل و

ژیان!

یاد

دلی من وه کوو باران

نمه نمه داده باری

ئیواره که ریگاوبان

له بهر ترپه ی پیی ئه تو

تهر ده بوون

که تافگه ی ده نگت

ده رزایه ناو دۆلی گیانه وه

له دلی منا

ناقووسی هه موو کلیساکان

تیکرا ده که وتنه لیدان ...!

زایه له ی یادت بوو

ده زرینگاوه

له ناو زه نازهنای بازار

ئیواره که داده باری

باران

نمه نمه

وه کوو دلی من ...!

هیز

چاوه کانت دهم سوورینه وه

له سه ر ئهم مه داری نه هاته

وہ کوو

ہہ سارہ یہ کی شہیدا

ده‌سته کانت

بہ لام

دہم دور نہ وہ

به ئاسمانی ئەم ولاته

بُوْه هه تاهه تا !

بۆنى بەيبوون

ئاويىتەي رۇژئاوا ...

زەردى زەردەپەر دەگرى دلم

ئىوارە

دەشيوينى ئاسوى دوورم

پەرۇشىكى نارنجى ...

لە ھەر چوار لاوہ

گژەبا

ھەورەكانى دلتەنگى رادەمالى

بەرەو ئاسمانى سىنە و

تەنگى گەرروم دەتاسىنى

شەوانە،

مانگ

بۆ سىماي ونبوى خوى دەگرى

لە چالاوہكەي تەنيايى مندا!

ئاويىتەي دلتەنگى ...

دەلىي لە خومى پايىز دراوہ دلم

بەرامەي بارانىكى نامويە

دەرژىتە نيو ھەستم

دويتى و پىرىكەي ئەمن و تويان

له سهر نووسراوه
 هم زهرده گه لایانه وا بهرده بنه وه و
 ده بنه پیخوستی ریواران
 تو بللی گه لایه کی هستم
 جی نه مایی له توئی
 دهفته ری یادداشته کانی شهوانه ی شاعیر یکدا؟

ئاویتی غوربه ت ...
 بونی بیده نگی ده گری دلم
 بیکه سی،
 ده بیته بهرگی بهرم و
 ئاواره بی له پیم ده کا
 وهک پیلاوی پیاسه
 ره شه با، روزه کانی ته من ده پیوی و
 شهوانه ش ته نیا
 خوم له بیره وه ری ولاتیکدا ده بینمه وه
 که خه ریکه بونی به بیوون و هه لاله
 له بیر بکا...!

پایزه، نامویی گولم
 غوربه ته، ته نیاییه مه نزم
 ده تویتته وه ...
 داده باری ... داده باری دلم...!

دارستانی دەستەهەلو اسراوہ کان

بۆ کویم دەبا؟
 بۆ کویم دەبا؟
 ئەم چارەنۆسە بێ لەغاوہ
 گیان، گلارای
 کام دەشتی درۆ و
 ھەناسە، ھەلداشتە ی
 کام ھەلەتی رژی ژین دەکا
 دلی داماو، بێ دالغە
 دەسخەرۆی دەستی دەمامک و دەھۆ و
 سەری سەرسام، بێ دالدە
 لەبن چەتری غەدری دایک و مامۆ
 بەرپی جولجەتای کامە ئەوین دەکا؟
 وا ئەوین ...
 لە بارەگای کیریایی یەزدان
 کەوتە خوار و
 بەدەم دەنگۆی ھەندئ ژنەدۆمی دەمرووتەوہ
 بوو بە گالته جاری
 گشت ھەرزەکاری شار
 سالگاری تەمەن

هه موو بهرگه کانی هه لوهرين و
 به دهم ره شه بای رۆژگار هوه
 که وتنه

قوولکه و چال و قوژبنی ناديار!
 بو کويم دهبا؟
 بو کويم دهبا؟
 ئهم چاره نووسه بئ له غاوه
 بو کويم دهبا؟

وا ژيان
 دوايين خه لووزه کانی دامرکا
 مهرگ
 ته پلي بئ ئامانی خوی کوتا
 رینگه راهات
 به هه ناسه ی بئ تاسه ی ريبواران و
 بئ چرکه
 زه مان

به سينگی دیواری نه فره ته وه
 داکوترا
 بو کويم دهبا؟ بو کويم دهبا؟
 ئهم چاره نووسه بئ له غاوه
 بو کويم دهبا؟

ئاخو کهنگی
 گولله یه کی ویل

ئامانجه که ی ده پینگی

له کۆلانیکی به ره بهستی پرتیه نیاییدا؟

کهنگی رنوی رک و کین

به سه ر رو وحدا هه رهس دینی

له تراو که یه کی دووره دهستی پرتاشناییدا؟

بو کویم ده با؟ بو کویم ده با؟

ئه م چاره نووسه بی له غاوه

بو کویم ده با؟

ئاخو کهنگی

قۆل ده بیته په تی قه ناره و

سه ری رامو

به ره و دارستانی دهسته هه لواسراوه کان

هه لده بری؟

کهنگی

خوین له رهنگ و بو ی خهستی خو ی

ده بیته غه واره و

سینگی به ناراو

به خه نه جهری خه یانه ت هه لده دری؟

چاوه ری ئه م چاره نووسه بی له غاوه

ئاخو کهنگی!؟

بوون و نه بوون

هه لوه دای نیو هالاوی هه ناسهت ...

نوقمی نهینیه کانی خودا ...

له بوونت

راده میننی دلم

له نه بوونت

داده خورپن

ته نیاتر له مهرگ و

تاوانبارتر له زه مان

وهک دوندیکی سه ربه ته م

له ئاست راستی

له تاو بزر کردنی ئاسمان !

شنيان

ئەتۆ شنيای و

دلی من

بە دەم شنيه وهی پیکه نینی تۆ وه

که وته ناو

مه ته لۆکه ی مه داریکي بی پسانه وه

ئەتۆ شنيای و

دلی من

بە دەم که رویشکه ی له نجه ولاری تۆ وه

که وته ناو

شه پوله کانی گهرداویکی بی ئامانه وه

دلی من

وه کوو

ورده ماسی ناو چهوزه کان

-روحسووک و ساده-

ههر ئەوینداری ئەو دهستانه بوو

وا له سییه ریان ده ترسا و

وینه که ی تۆی پی تیکده چوو

-روحسووک و سه رخووش-

ههر له خه رمانه ی ئه و مانگه ده هالا

که تریفه پووش

ده گهل خه یالی تو ده که و ته سکاالا

دلی من

وه کوو باران

نهرم و هییدی داباری

وه کوو زهنگی کلیسا

که و ته زرینگانه وه

که تو شنیای و

بلووری بزهت نواند

وه کوو ده نکه کانی هه ناریکی درزبردوو

ورد و

دانه دانه

پژایه سهر مه ره کانی حه وشه ی زه مانه وه!

ژیان

شهو

له چاوه کانتدا ون ده بوو

له سه ره په نجه کانته وه

باران داده باری ...

پۆلیک رووناکی

له هیلانه ی سینگته وه

هه لفرین و

له ئاسوی لیوه کانته وه

ژیان هه لات !

سات

قه تاریکی دیکهش هات و رۆیشت ...!

ژیان

له باوهشی تۆدا

هه‌ر دریژ و دریژتر ده‌بوو ...

له شه‌وی چاوه‌کانتدا

مه‌رگ

بی دالده و په‌نا

دوو‌رت‌ر و دوو‌رت‌ر ده‌که‌وته‌وه ...

قه تاریکی دیکهش هات و رۆیشت ...!

ناو

گر ده گرن، گلینه کانم
 له گو ده کهوئ، زمانم
 ته زوویه ک
 داگیر ده کا گشت گیانم
 کاتی گهره کمه هه موو بزانی
 که تو
 تژی هه تاو و خهون و به یانی
 که تو
 گه لی ورد و ژیکه لانه و جوانی
 نیگام
 به گولووک و په لکه ره نگیه ده خه ملی
 زارم
 بوئی به ییوون و بارانه ده گری
 کاتی گهره کمه
 نه رم و هیدی تژی ترپه و گورانی
 لای ئهوانی دی
 ناوت بهینم
 زور به نیانی ...!

دوا هه نار

دهسته گهرمه کانی هه تاو
 - به دریژایی ئەم رۆژگارە -
 هه نارە کانی هه ویلی هاوسیکه مانی
 پر کردووه له ته نیایی

من،
 خه ریکه دلم درز ده با
 وه ک
 ئەم هه نارە هه لگه راوانه
 له ته نیایی ئەم پاییزه دا
 گژه با
 هه موو گه لاکانی دارنیوه
 سه رنجم ئەمما
 - به دریژایی ئەم رۆژگارە... -
 - تو بلیی
 دراوسیکه مان ئەو رازه نه زانی؟ -
 له نا کاو
 ده ستیک دیت و

داره کان راده وه شینیت

هه ناری دلم بهرده بیتته وه و

سه رنجم

شیتانه راده کا

مندالان

له کۆلان

هاواری

هه ناری هه رزانیانه و

گژه با دی

گژه با دی و

گشت شته کان

ده پیچیتته وه ...

گژه با دی و

رازی ته نیایی من و

ئهم دوا هه ناره

له ناخی ئهم پاییزه دا

بو هه تاهه تا ده شاریتته وه!

تراژیدیای ته نیایی

تورت و پرووکاو

ته ره و په شوکاو

به ته نیا

له بهر ره هیله

به ته نیا

له بهر رنوو

به ته نیا

له بهر باران

نوقمی نامویی و گومان

شهواره له بهر تیشکی چراکان

به ته نیا

له بهر ته رزه

به ته نیا

له بهر تاوان

به سته زمان و راماو

بیده سه لات و داماو

ده سخه پوی دهستی دهوران

چاوه ری چاره نووسی دؤراو

لیل

له بهر باران

تهنیا

له ناو مژود وومان

تورت و پر و وکاو

ته ره و په شوکاو

به تهنیا

له هه مبه ر زیان

به تهنیا

له هه مبه ر هه موان!

شه وانه

ئەسـتـيـرە دەجـريـوـيـن شـهـوانە بە حەواوە
 بەندی دل دەلهـرزـيـنن بەو سووسە و چاوەراوە
 مانگەشەوی رووت هەلـدی بە ئاشکرا لە ئاسمان
 رووی وەک مانگەشەوی تـو خەرمانە دەوری داوە
 شـنە خـوی دەئـالـيـنـی لە بەژنی دار و شینکە
 شانەي بە پەلکی هەور و پرچی شەوا کیشاوە
 لە تاريکی ئەم دۆلە، لە بـيـدەنگی ئەم چۆلە
 سـرتە و جـريـوـی ژوانە خەوی شەوی راوناوە
 ئاگری سوور ناراوە بـو کـيـو وەک چرای چاوە
 کويـسـتان لە کاتی خەویش هەر بە پـيـو و یـسـتاو

تەرحى داھاتوو

ھىلىك رابردوو دەبات
 ھىلىك رووناكى دەھىيت
 نىسيەك لە بوولندا نوqm دەيت
 نيشانيك
 ھەتا دوو بەياني دىكەش ھەر دەمىيت
 مەدارىك ھەموو سەرنجەكانت ويل دەكا
 خالىك ھەموو دەوران دەبەستىتەو
 ھىلىك ...
 لەسەر دەستى ژيان دەتويتەو
 خەوينىك ...
 بەرھەوروو ئەبەدىيەت دەيتەو
 چەترى بروكانت
 كە سىبەريان
 لەسەر بوون و نەبوونم ھەلداو
 ئىوچاوانى بەرزت
 كە لەئاست ئاسمان و چارەنووس راوہستاو
 چاوہكانت
 كە تاريكى رۆژگارم دەنوینن و

دوو هیللی کۆم و لار ...
 به لام نا ... نا
 قه له مه کهم داده نیم
 وینه کهت ناکیشمه وه ئه مجار
 ته رحی داها تووم تیک ناده م
 شیوه ی بوونم ناشه مزینم
 حه ز ناکه م
 سیامه شقی هه له و ناراستی بکه م
 حه ز ناکه م
 په پوله ئاسا له خاچی دهفته ری شیعریکت بده م
 پی م خو ش نییه
 شوین و کات، هه ست به بوونت بکه ن
 باران و با، ده ست له شیوه ت وه ربده ن
 پی م خو شه هه روا- نه رم و هی دی-
 وه کوو خو ت
 هه ستی زه مان بخووسینی
 وه ک هه می شه
 سه رنجی ساته کان بر فینی
 پی م خو شه خو شه ویست و ده لال
 وه کوو خو ت بمینی
 رووناک و دره وشاوه
 وه ک هه می شه، وه ک ئه وین و ئه به دییه ت بنویتی ... !

چارەنوس

لە شویئیکەو

درەنگ یا زوو

دەبێ بگەریمەو

لە شویئیکەو دەبێ

بەری ئەم ھەموو تاوانە بگیری

درەنگ یا زوو

دەبێ

پێوەندی ئەم گشتە ھەلە یە بپچرێ

تاکە ی

تاوانی ھەلە ی میژوو

ھەلە ی کۆمەل و

کە سوکار بدەمەو...؟

نابێ ھەروا

دەستەوئەژنۆ داوینیشم

دەبێ کاریک بکەم

لە شویئیک

ر‌اوه‌ستم و
 ئاور له دواوه بده‌مه‌وه
 دره‌نگ یا زوو
 چاره‌نووسی نووسراو
 له ر‌وخسارم ب‌س‌ر‌مه‌وه
 ناکر‌ی بو هه‌تاهه‌تا
 به‌سه‌ر به‌ندی هه‌له‌ی ئیوه‌دا بر‌وم
 له ده‌راوی ده‌می ئه‌وان بخ‌وم
 ده‌بی ر‌ینگای خ‌وم
 داهاتووی خ‌وم
 چاره‌نووسی خ‌وم
 به ده‌ستی خ‌وم
 سه‌رله‌نوئی بنووسمه‌وه
 ده‌بی بر‌وم
 ئه‌و چاره‌نووسه هه‌له‌یه
 له ر‌وخسارم ب‌س‌ر‌مه‌وه
 ده‌بی بگه‌ر‌یمه‌وه
 دره‌نگ یا زوو
 له شویت‌یکه‌وه ...!

گەرانەوہ

ئەگەر تا ئەو رۆژە،
 ھەناسەم بتوانى لەناو خویدا
 شەنەى شەمال و
 بۆنى جىژوان
 ھەلبىگرى ...
 ئەگەر تا ئەو رۆژە
 دەنگم بتوانى لەناو خویدا
 قاسپەى کەو و
 ھاژەى رووبار
 ھەلبىگرى ...
 ئەگەر تا ئەو رۆژە
 بارانى غەرىبى
 دوایىن پشکووى
 ژىر چەترى ئەوینمى
 دانەمرکاندى
 لافاوى توورەى ناھومىدى
 ئاخىرىن ئەستوندەكى
 گيانمى
 تىک نەقرماندى
 مەن ھەر دەگەرپىمەوہ

ده گه ریمه وه ئه و رۆژه و

چاوه کانم

به دیتنه وه ی نیشتمان ه که م

دیسان هه ل دیتنه وه

ده گه ریمه وه ئه و رۆژه و

دایکم

له گلوپی زه ردی چاوه کانمدا

بی که سی مات و

ته نیایی که سیره م ده دۆزیتنه وه

جلوبه رگم

هیشتا

بوئی به د فهرپی مندالیان لی دی و

ئه و کوره لاساره که ی دویتنی خو ی

ده ناسیتنه وه

گه لیک ههستی ئاوریشمین

هه ل ده به ستین پیکه وه

گه لیک ورده نیگا و سه رنج و

بزه ی زه رد و سوور

ده گو رین پیکه وه

ئینجا رۆ ده نیشین

که رۆ نیشین

بو دایکم و دهسته خوشکانم

بو کچانی چاوپه شی نیشتمانم

باسى غوربەتى خۆم و

ئاشنايەتى تۆ دەگىر مەوہ

پىيان دەلیم:

لەوئ، لە غوربەت

لەپال پىرئىژنى مەرگ

كە ھەموو شەوئ

تارىكى و تەنيایى

بۆ دەكردم بە بەرگ

كچىكى چاۋگەشى بىگانه

ئاشناى چاۋەكانم

ئاشناى پىنكەنين و گریانم بوو

پىيان دەلیم:

لەوئ، لە غوربەت

لە دوورترین دورگەى دونيا

لە تالترین تاراۋگەى تەمەن

كچىكى دەست و دل ناسكى بىگانه

وہكوو تۆ دايە

شەوانە بىشكەى ئازارمى راژاندوۋە

تەمى تارىكى و تەنيایى

لە تەنیشتم تارانۋوۋە

فرمىسكى ماتى غەرىبى و

غوبارى خەستى ماندوۋىيى

لەسەر روخسارم رەۋاندوۋە

دايه ٿو شهوانه
 ژووري ته نيامي
 پر له جريوهي چوله كه و
 قاسپهي كه و و
 گمهي ڪوتر كردوه ...!

به لام ...
 ٿهي ڪچي چاونه رمي بيگانه
 من رڙئي ههر ده گهريمهوه
 وا نه زاني كه سپله و ده سخه ڀڙوم
 بيووره كهوا غهريب و ته نيا ده ڀڙوم
 من ههر له منداليمهوه
 له وي، له بن به ردئ
 دلڻ به جيئ هشتووه
 ٿهي ده ست و دل ناسڪي بيگانه
 وا نه زاني كه سپله و ده سخه ڀڙوم
 بيووره كهوا غهريب و ته نيا ده ڀڙوم
 من ههر له منداليمهوه
 له وي، له ٿاوايه ڪ
 دلڻ تيڪه ڻ به خيزه لاني
 ڪانياوان كردوه!

ره‌گ

مانگ ته‌نیا

ره‌نگیک

له‌ هه‌تاوی نیشان داوه

سبه‌ینی

ئه‌وی ده‌میڤی؛ هه‌ر هه‌تاوه!



ئەوان ناتوانن بتدۆزنه وه

له كه له بهری

كات و شویتدا

ده تشارمه وه

له ناو چركه چركی زه مان ...

له په نا و په سیوی په یقه كانا

حه شارت ده ده م

له بیدهنگی بنی زمان ...

ئەوان ناتوانن بتدۆزنه وه

ده ستیان پیت راناگا

له هالاوی هه ناسه دا

هیلانه ت بو چی ده كه م

له ناو ترس و تاسه و دله خورپه

بۆت له بواری

گر و بروا ده ده م

به رینگهی ئه وین و ئازادیدا

ده تپه رینمه وه ...

به ناو ده ماره كانمدا به ریت ده كه م

له بهرامه‌ی بارانت ده‌پژینم
 له بۆنی به‌ییوونت وهر دینم
 له بیره‌وه‌ری به‌هه‌را ده‌تروینم
 به‌ بالی به‌یانه‌وه‌ت ده‌لکینم
 ناهیللم

ئه‌وان ده‌ستیان پیت رابگا
 نه‌فره‌ت

ده‌که‌مه‌ په‌رژین و دیوارت
 ئه‌وین به‌ ئاوه‌دانی و شارت
 ئه‌وان ده‌ستیان پیت راناگا
 من تۆم له‌ناو

گریان و گالته‌ و گۆرانی
 له‌ناو گه‌رای ژین شاردۆته‌وه‌
 تۆم له‌گه‌ل ڕووناکی و
 ئه‌به‌دییه‌ت و زه‌مان خواردۆته‌وه‌
 ئه‌وان ناتوانن بتدۆزنه‌وه‌
 ده‌ستی زۆرداری
 چه‌ندی درێژ بی
 ناگاته‌ ئالای دل‌داری

بالای بڕوا
 گه‌لیک له‌ هاواری مه‌رگ بلیندتره‌
 ئالقه‌ی ئه‌وین
 له‌ کۆت و زنجیر گه‌لیک توندتره‌

ناهیلم

ئەوان دەستیان پیت رابگا

بۆ ھەموو شوینیک

لەگەل خووما دەتەم

بۆ پرسە و نیوشار و ژوان

تەختی خەو

ژووری تەنیایی و

تەنانەت بۆ بەر باران

لەناو ھەموو شتیکا

جیگات بۆ رادەخەم

لەناو پەیف و

ھەناسە و ساتەکان

ناهیلم

ئەوان دەستیان پیت رابگا

من ناوی تۆم

لەسەر تەویلی مەرگ و

دلی داربەر وودا ھەلکۆلیو

چارەنووس و داھاتووی تۆم

لەسەر دەستی خەلک و

لەناو دلی خودادا بینو!

خه و نیکی دیکه

به یانی،

له سه ره دهستی خه و نیکی دیکه

له خه و هه لدهستم

به ره و ئاسۆیه کی دیکه

دهرۆم و

هه لبه ستیکی تازه

هه لده بهستم

ئه ورۆکه هۆده کهم

به ئاوریشم و هه ودا

ته نراوه

ئاسمانی که وه

وه ک بانیکی به رپیوار

له سه ری ویستاوه

ئه وه خه و نه یا درۆ؟

شه وه یان رۆ؟

تۆمه ز

خۆم یان زه مانم لئ گۆراوه؟

بانگی باب و برا

دایک و دهسته خوشکانم ده کهم

ده نگم بۆ خۆم ده گه ریته وه

بۆ سۆله کانم ده گهریم
ده گهل جووتیک سۆلی دیکه
ئالووگۆری پینکراوه

هه ر چه ن ده که م
ناچنه وه پال یه کتر
له حه وشه که مان
پیرینیک

دیت و ده چی ت
لیوه کانێ ده کرۆژێ و
سۆله کان جووت ده کا
پرته و بۆله یه تی و
ده نگ له گه روویدا تاساوه
سه رسام و پیپه تی
به ره و ده رکه راده که م
له بن پاساره که ی سه رده می منالی
ژنیک ویستاوه

به ره ورپووم دی و باوه شی بۆم ده کاته وه
خه رمانه که ی ده وری رووی
له خه رمانه که ی مانگی روخساری دایکم ده چی
به لام ره نگ ورووی ... !

ئه وه مه رگه جار ه یا کاره ساتی ژین
ئه وه نه فره ته یا عیشق و ئه وین

تۆمه ز دنیا

تەنانت ژیانم لی گۆراوه؟!

ئەو بەرەیانە

لەسەر دەست خەونیکی دیکەم پێیه

لەو سەرانی هەتاویکی دیکە هەیه و

لەو نزیکانە رۆژیکی نوێ بەرپۆهیه

تازە ژیان

ئەو راستەپێیهی جارانییه

کە پێیدا دەرویشتی

ئێستە ژیان

ئەو خەونەراستەیه کە تۆ وەدی دەهینی

ئەو خەیاڵە دوور و درێژهیه

کە تۆ دەخولقیینی

بە هەر چهشنیک

بە هەر چاویک

لە ژین بروانی

بەو چهشنە

بەو چاوه دنیا دەبینی

ئەورۆکە خەونی ریگا

خودی ریگایه و

خەیاڵی چوون

بوونی لەدوايه

وەهمی دۆژههـ

سووتمانه و

وههمی بههشت

سهوزهلان ... !

دورانندن و سهرکهوتن

له دهروونی تو دایه و

چاره نووس و چاوهازار

له کهشکهلان ... !

ئیستا چیت گهره که

ژیان نهو شتهیه

گریانه یان پیکه نین؟!

گالتهیه یان گهمهیه؟!

نهو بهربه یانه

له سهر دهست خهونیکی دیکه م پییه

لهو سه رانه هه تاویکی دیکه ههیه و

لهو نزیکانه رۆژیکی نوی بهرپوهیه ...

نهو بهربه یانه ...

ژوان

له بیرم بئی
 دهفته ری دلته نگیم بینم و
 سۆله کانی غه رییم بکه مه پی ...
 دهستی بیکه سیم بگرم و
 له گه ل ته نیایی بکه و مه ری ...
 له بیرت بئی
 په رۆشه کان
 بیچییه وه له ناو پر یاسکه یه کدا
 دلّه خورته کان
 له سووچیکی به رده ست دابنئی و
 چه ز و رازه کان
 بشارییه وه له ناو سه رنج و سیما
 له بیرم بئی
 نامه که ت بنیمه توئی دلم و
 ناو نیشانته له سه ر ته ویلم بنووسم
 یادت به به رامه ی باران بسپیرم و
 هه رگیز هیلی گۆناکانت
 به کیشانه وه نه شه مزینم ...
 له بیرت بئی
 ژوانیکی نیانم بۆ بیننی و

چه تریکیش بو بیکه سیم

قرتاله که ی نیگاشت

هه میشه پر بی

له سیوه لاسووره ی ئه وین و

هه ناری قه له شیوی هه ست و

هه تاوی ئیمان و پروا ...

له بیرم بی

باغیک بیره وهریت بو بگیرمه وه

ته کمیشیکی خو زیاکانت بکه م

پرچی ئاواته کانت دابهینم و

له سینگی خوشه ویستیت

گوئی به خته وه ری بده م

خوشه ویستی نه که مه داوی دیلیت و

سه ره ندی رزگاریت بی ئه وینم

له بیرت بی

هه رگیز به ته نیا جیم نه هینلی

له بیرم بی

بو هه میشه، تو م

هه ر له بیر بی ... !

ئەرک

ده زریباری زیرینی تاودا
دهیشووشتن په لکی داره کانی
به رۆژ و

له شووشه ی تیشکی ده گرتن
گه لاکان و گولووکه کانی ...
شه وانهش تا درهنگان
وردهحه زی سپی دههوندهوه و
دهیدا

له سینگی سبهینیی ساواکانی
تا ئه رخه یانیی سروهش
خهوی سووک نه ده کرد
قهت چاوی له ئاسو
تاریک و دووره کان
هه لئه ده گرت

باغیک ئاوا بوو بو داره کانی ...
پهرژینیک
شه و و رۆژ
به گیانی درکاوی و دلی ده رزیئاژن-
ده په رزایه سهر

گول و پنچکه گیا و ده ور و دووکانی

ده‌بوو به چقلی چاوی نه‌یاران و
 ده‌پاراستن له پیشیلی
 پیشله و گورگ و ریوی
 باغچه و بیستانی ...
 پارووی نیوزاری خوئی گل ده‌داوه
 مه‌لیک و
 له ترسی چنگی هه‌لو و باز و
 چه‌پوکی له‌ناکاوی
 چاره‌نووسیکی برسی
 په‌روپوئی ده‌کرده چه‌تر و په‌نا
 بو زه‌رنه‌قووته‌کانی ...

ولاتیکیش

ده‌ستی

به سنووره‌کانیدا ده‌هینا و

تا له سرووشت

دلنیا نه‌ده‌بوو

خه‌و نه‌یده‌برده‌وه

که ده‌خه‌وتیش

ده‌بوو به هه‌ور و

بو سه‌ردان به ئاسماندا ده‌هاته‌وه ...

ئه‌منی بیوله‌تی بیولاتیش ...

شه‌وانه

تا سرووشت له خه‌و نه‌ده‌کرد

تا سنوورە کانم نەدە گوازتەوہ

دَلْیا نەدەبووم

ئەوسا

ئێوہ و

ھەموو کوردستانم

لەتویی ئەندیشە یە کما دەپیچا و

دەنووستم

بەربەیانیش

بە گەرووی گۆرانییەکی سەوزدا

ھەموو باغ و پەرژینەکان

ھەموو مەل و ئەشکەوتە بەردینەکان

ھەموو سنوور و ساواکانم

ئێوہ و

ھەموو کوردستانم

سەربەست و ئازاد

ھەلەدەفراند

لە ئاسمانی خەونەکانم ... !

ئەو شەوہ مانگ چى دە گوت

ئەوشەوہ زرىبار،
 ھەموو شەپۆلەکانى ھەلپرى
 سەدەفەکانى ناودلى شارەوہ و
 وردەماسىيەکانى
 بەرپى دەريادوورەکان کرد ...
 لەسەر دەستى وان و ورمى
 بەستى ھەناسە و
 عىشق بەتەنھا
 لە بيشەلانىكى تەمگرتوودا
 رايدەکرد بو ھەر لايەک ...
 ئەوشەوہ دارستان
 خوى بە داوھل داپوشى
 ھەموو ئازەلەکانى
 لەدەور يەک کوکردەوہ و
 بە توولەرپى برووسکە دا
 گەلا کەسکەکانى
 لە ژووانى شەوانە دەگەل شەوبا
 گەراندەوہ
 لە بنارى نەبزووتن و بىدەنگيدا
 سرووشت

بۆش و بەتال دەبوو لە بوون و
 بەتەنها مەرگ بە ھەرپر و گێف و ھەرا
 لە پێدەشتی ژیندا
 دەکەوتە ملوومو ...
 شەوانە ئاسمان، لە رینگەیی سنوورەو
 پەلە پەلە، ھەورەکانی پەراندەو
 چەم و رووبار، ئەم ولاتەیان بەجێھێشت و
 لەناو گلیڤەیی چاوەکانی سولەیمانی و مەھابادیش
 ئەسڕینی ئەوین و ئازادی پەنگی دەخواردەو ...
 ھەر ئەو شەو
 دوژەکان پر بە تاریکانی گەروویان
 ھاوار و زریکەیان لی ھەستا
 مەلەکان بە تاسەیی ھەلفرینەو
 بێ بالی سەر بەستی و سبەینیی
 سەریان دەناو
 دوای ئەو شەو...تۆ بێرەدا نەھاتی
 باران-تەنانت- ئاوێری لێرە نەداو ...
 ئەو شەو مانگ
 بەسەرھاتی چی دەگیراوە
 بۆ تریفە و کانی
 ئەو شەو مانگ چی دەگوت
 پەریزادەیی شازادەیی مارس و
 کەنیلەکەیی ئیو ھەور و خەیاڵ و گۆرانی...؟!

تابووتی دوینی

هەر به و رییه دا که پییدا هاتین پیکه وه
ده گه رییمه وه

ده گه رییمه وه و تازه ئیتر هەرگیز ئاور نادهمه وه
ده چمه وه ئاو تابووته که ی ته نیایی دوینیم و
به ناخی حه سرهت و خۆزگه دا رۆده چم
چاو له ئاست داهاتوو دنوو قینم و
ده ست له به روکی ئاسمان ده که مه وه

ده گه رییمه وه و تازه هەرگیز
نه باوهش له ئه وین وه ردینم
نه خو له به ژنی شنه ده ئالینم
نه مانگ و کانی ئاشت ده که مه وه و
نه گه له ئاسکی ئاوات

له چنگ راوچیان ده ره وینم
با دۆله کان له کپی و بیوازی خویاندا
هەر باویشک بدهن و

رووباره کان بی مه به ست ری بکه ن
ده گه رییمه وه هەر به م رییه دا

كە بۇنى ھەناسە و بارانەكەى دەنگىتى گرتووه
ھەر بەم رېيەدا

كە ئىستاش بۇنى سملى دەست و
ياسى سىنەت لە خاك و خۆلى نىشتووه ...
دەگەرېمەوہ بە كەنار ئەم ھەموو يادگارە
كە لەسەر روخسارى رۆژگارم
بەجىماوہ

بە كەنار كەلاوہى ئەم ئەوینە دۆراوہ
كە بەسەر دل و گيانمدا
ھەرەسى ھىناوہ ...

دەگەرېمەوہ ھەر بەم رېيەدا
كە پىيدا ھاتىن پىكەوہ و
دەچمەوہ ناو تابووتەكەى تەنيایى دویتىم
رادەكشىم

سەر دەنیمەوہ سەرىنى تەنيایى و
لەپال سۆبەى ساردى حەزەكانم
بە بیدەنگى و بى مەرگى رادەھىم ...
دلەم دەنیمە ناو بىشكەى ئازارەكان و
قوفلى ئەم تابووتە قايىمتر لە جارەن
كلۆم دەكەم

كلىلى ئەم رازەش بو ھەتاھەتا
لەبنى ھەست و زمانمدا
حەشار دەدەم.

بمکه به نیشتمانت وهک تازه کوپله داری

شیخانە که ی دلی من شه پۆل دەدا به جاری
 دەستت له بوو ده گیرێ و به ئاسته م دیته خواری
 دل پی دهنیته په یژهی پرچی شهوی دریژت
 دهستی تکا هه ل دینی و له مانگی رپوت دهنواری
 شنه ی هه ناسه ت دیت و له م ده شته ده میژینی
 نه وسا دلم راده کا ... ههروه کوو شیت و هاری
 به جووت دوو نه ستیره ی رهش هه ل دین به روژی وا گهش
 کهس سیحری وای نه دیوه له هیچ دهور و پوژگاری
 رووژه ی بزه ت سه ره تا ... هه ناری دل له ت ده کا
 په پووله ی نازت له دوا ده گری گو شه ی گولزاری
 والا یه باوه شی من ... ئالا یه ئامیزی تو
 بمکه به نیشتمانت وهک تازه کوپله داری
 بهرگی غه زه ل ده دوورم بوو به ژنی گولزرافت
 نازناوی بهرزی جوانیت تا کوو ده گاته شاری

كەنیلە

كەنیلە

بەناو مەزرا و میڭگولاندا ھەلدەھات

ھەتاو

باسکی ڕووتی ڕادەخست

بو بسکی بلاوی

شەمال

دەستەوداوین

بەدوایدا دەھات و

تیشک دەئالا

لە بەژنی زراوی

كەنیلە

بەناو مەزرا و میڭگولاندا ھەلدەھات

لە بەرۆک و باوەشیەو

بوئی بەیووون و بیرەویری

بەسەر پێدەشتا دەپزا

سروە

ھەناسە ی سییەکانی

هه‌لده‌مژی و

سروشت

که‌یلی سه‌رمه‌ستی

ئه‌وین و ئازادی لی ده‌رزا

که‌نیله

به‌ناو شینکه و سه‌وزه‌لانا

هه‌لده‌هات

جاره‌گه‌نم ده‌شنایه‌وه

له‌به‌ر که‌رویشکه‌ی له‌نجه‌ولاری

که‌وه‌رزیر

ویستی ئاره‌قی سه‌ر ته‌ویل و

سینگی تووکنی

به‌سروه‌ی هه‌ناسه‌ی بسری

دروینه‌وان

ده‌ستی دایه‌ داسی سه‌رنج و

که‌وته‌ دروینه‌ی

دل‌په‌شه‌ونمی ناز و نیگای ...

له‌کلوری ناو پیره‌داریکه‌وه

من چاوم تیوه‌بوو

که‌نیله،

به‌ناو بی‌شه‌لانا هه‌لده‌هات!

ههستیار

ئاسمان به دواى
 نووک و نه هایه تی خویدا
 ویله له نیگاما
 کاتی که تو هیشتا
 پشتی نه هاتت نه شکاندوو
 مه له کان
 له هه موو لاوه
 هاتوو نه ئیره
 چ جریوه جریوکه
 له سه ره پی ده سته کانم
 کاتی که من هیشتا
 به رکۆزه ی
 ئه و کراسه م نه ترازانددوو
 وشه کانم
 چ به لایه کیان به سه ره هاتوو
 که وا بروایان

به رسته کانم نه ماوه

پیته کانم بوچی

له ئالقه‌ی وشه دینه ده‌ری

چونه که‌وا

هه‌ر یه که بو خو‌ی سه‌رمه‌ست

ده‌چریکینی

به هه‌زار ده‌نگ و

ده‌پشکو‌ی به هه‌زار ره‌نگ

لیوم خو هیشتا

لیوه‌کانی تو‌ی هه‌لنه‌مشتووه ...

لیگه‌ری با

له‌پی ده‌سته‌کانم

هی‌مترین هانا بی

بو ئه‌و بالنده لانه‌وازانه

مه‌هیله ئاسمان چیدی

وی‌ل بی له نیگاما و

لیگه‌ری با

زارت ماچ بکه‌م جار‌ی

تا خه‌لکی دیسان

باسم بکه‌ن

ناوم به‌رن وه‌ک

هه‌ستیاری!

گری بوون

گ_____وَلَهْ كَهَم! وا دَلَهْ كَهَم داخوَرِ پِـ____
 به بـ_____زَهت، ههسـ_____تِي دِهروون داکورکا
 به دِهسـ_____ی پِـ_____ر که چِه مـ_____وَلَهت لِيَنَام
 گِـ_____رِي بـ_____وونم وه کـ_____وَوژاو دامرکا

بانگه شه

به یان

بانگه شهی رووناکی ده کات

ئاسمان

بانگه شهی بالنده و

چاوه کانت

بانگه شهی شادی

له بهر ده رگانه ی مه رگدا

ئیمه ش، بانگه شهی تو ده کهین

ئه ی نازادی!

تەنیا ئەوین پېشەنگە

زوو که ههسته درهنگه

تیکۆشه کاتی جهنگه

به یانه رۆژ رۆوناکه

ئاسو ئەمما دلتهنگه

ههژاریه و بهدبهختی

زۆرداریه زه بهنگه

شهیتانه بوته ریبه ر

خوداش ههتا دلتهنگه

شه رابی خوین دهخون وان

وازیان له ژار و ژهنگه

دنیا بوته که لاوه

تژی شین و شه رهنگه

ژیان هه موو ئاژاوه

ئاسووده بی بیدهنگه

عیدالته هه ر ناویکه

دوو هاوچه شن هاوسهنگه

به رابه ری کوا هه یه؟

درۆیه یا جهفهنگه؟

بوته هه تاومان نه فرهت

خوشه ویستیش ئاونگه

درۆ بوته باوی رۆژ

دز خاوه نخوان و رهنگه

راستیش تال و ته نیایه

مندالکی ده بهنگه

گهر پیت خوشه رزگار بی

تیکوشه کاتی جهنگه

ئازادی زۆر لاساره

یاریکی شوخ و شهنگه

هیوا هاندهری ژینه

ئامانج وهک شیلهی ههنگه

رینگاکهت رینومایه

ته نیا ئه وین پیشهنگه

پینوسه کهت ئالایه

ئه ندیشه کهت تفهنگه

دهستی یه کتری بگرن

دوو به رهکی زۆر نهنگه

خهبات بکهن بۆ ولات

کوردستان مات و مهنگه

زوو که ههسته درهنگه

تیکۆشه کاتی جهنگه

به یانه رۆژ رۆوناکه

خهونی ئاسۆ گزنگه

راوه دووی خه ونه کانت ده نین

دهست ده نینه ناو دهست و
 که لپ و ددان له دلت وهر دین
 باو هشت بو ده گرنه وه و
 خه نجه ره که یان
 له سه ر پشت ده چه قینن
 باسی به رابه ریت بو ده که ن و
 پارووی نیوزارت ده رفینن
 بووکی نازادیت بو ده نوینن و
 سیبه ری هزره کانت ده تارینن
 شوینیی هه ناسه ت هه لده گرن و
 راوه دووی خه ونه کانت ده نین
 ته ماح له عومر و له زیانت ده که ن
 ته ماح له نامووس و ویزدانت ده که ن
 چنگ له دلت وهر دینن
 ئابلوقه ی زیانت ده دهن
 هاشاول بو خه وه کانت دینن
 په لاماری بزه کانت ده دهن
 سیبه بو سیبه رت داده کوتن
 شه و و رور سیبه رت لی ده گرن
 له ناو خوشندا لیت ناگه رین
 له په ستیویکی ته نگت ده خزینن

لەناو ناخی خۆتدا دىلت دەكەن
گەمارۆى گۆرەكەشت دەدەن

دەترسن دەترسن...

لە گۆرەكەشت دەترسن

دەترسن نەكا شەويىك

لەناو خەويىك

كەسىك بەئاستەم سەربجولئىنى

بە ئامازەيەك

درزى پرووناكى بوروورئىنى

بە ھەناسەيەك

دابى ئەوين دابھىنى

گەراى خوشەويستى بخا و

تۆوى رزگارى بچىنى ...

دەترسن دەترسن ...

لە ئاوەرۆ و ئاودەسخانەكانىش دەترسن

لە دارتېل و داوەل و لە گۆرەكانىش دەترسن

لە تۆ، لە ھەلم و لە ھەودا

تەنەت لە خۆيانىش دەترسن

" دەترسن نەكا

پشكۆيەكت

لەناو دلدە ھەشار دابى

دەترسن نەكا

لەسەر لىوت

گولوشه‌یه‌ک به‌جیمایی^۱

وات لیده‌کهن ئه‌گهر رپوژی

توانیت له سیمای خوت بروانی

سل بکه‌ی بیزار بی نه‌توانی

سه‌رنج و سیمات ده‌پشکن

له روزه‌کانت داده‌تاشن و

هه‌موو نیودلت هه‌لده‌کولن

دل و رووحت هه‌لده‌کرپین و

له عومرت که‌م ده‌که‌نه‌وه

سه‌رنج و هه‌ستت ده‌رووشین و

که‌ولت ده‌کهن

لیت ناگه‌رین

له کولت نابنه‌وه

تا ئه‌رخه‌یان نه‌بن

که‌ دلت گورخانه‌یه‌کی بی ته‌رمه و

هیچی تیدا نه‌ماوه ...

تا دلنیا نه‌بن

که‌ دلت سیوئیکی کرموله و

له ئاوه‌پویه‌ک فریندراوه ... !

^۱ شیعری شاملوویه: دهانت را می‌بویند/ مبدا گفته باشی دوستت دارم
دلت را می‌بویند/ مبدا شعله‌ای در آن نهان باشد.

ئاواری

وشه کانم / گشتیان

ته ره و ئاواره بوون

ته ره ی دهستی شیعیکی نه نووسراو و

ئاواری ههستی

شاعیریکی نوستوون!



پشکنین

له ناو که لین و په ستیوی دلما هه شارم داوه
چیتان لیم ئه وئ؟
چیتان لیم ئه وئ؟
ئیه ره نگه هه ر
چهن پارچه شیعیکی سیاسی،
چهن په رتووکیکی قاچاغ و
ته نیا چهن وینه یه ک له م و له وتان ده سکه وئ!!

رامان

سىمانىكى ساردە مانگ،
 ھەتاۋىش تەبەكىكى بى تىن
 لە دوگمەى كراسەكەت دەچن
 ئەستېرە و

شەۋىش
 تەنيا سەرگەردانىكە
 لەناو بېكۇتايى چاۋەكانتدا ...
 ئەز بۆخۆم دەگەرەم
 كە تۆ پىرسىت:
 سوۋسەى چى دەكەى لەم نىزىكانە ...
 زايەلەى دەنگت
 ۋەك خەۋنىكى ئەرخەيانى
 درەۋشاۋە لەناو دۆلى گيان ...
 ئەمن سەرسام
 لەبەر ئەۋ سائەمەيىۋەدا ۋەستام
 لەئاست خۆم و ژيان
 ئەتۆ و جوانى
 لەئاست ئەۋىن و ئەبەدىيەت رامام ...

پیّم خوشه بزّانم

ئاوینّه یه ک به ره ورپووت راده گرم

وه ک بیره خه ویکی ئالۆز

وه ک هه ور ووبایه کی تیکه ل

رّابردوو

ئییستا

داهاتوو

دینّه بهر چاوانم

حه زی جارّان

مه ودا ی ئییستا

خولیا ی گه ردوون و

ته بیعه ت تیکرا دینّه ژوانم

پیّم خوشه بزّانم

ده فته ره مه شقه کانی مندالیم

له کوی به جی هیشتووّه؟

ئه و رووباره

چه ن ورده حه زی منی نو قم کردووّه؟

خەرمەنان كەنگى دىت و

باران كەنگى

شۈستەى ئەو شەقامانە دەشواتەوہ ...

رۆزگار بەرەو كۆى دەچىت و

كى ئاور لەم ئاوينەيە دەداتەوہ؟

پىم خوشە بزانم ...

ئاوينەيەك بەرەورەوت رادەگرم!

رووداو

چه شنی خه وئیکی ئالووالا
سه رپاک

سروشتی تیدایه

من هه موو رۆژه کانم

به و رووباره دا

ده رژیته ناو

رۆژه لاتی ده رپایه کی

دره وشاوه و رووناک

ئه و پیکه نی و ته نیا گوتی:

من پیم جوانه

کاتیکی باران

ورد و دانه دانه داده باریت

دره وشاوه ده رپا

دلی من

هه موو ده نکه کانی

ورد و دانه دانه

رژانە سەر

مەرپەرەکانی حەوشەى زەمان ...

بەللى گيانە!

هیچ نەبوو

هیچ رووی نەداو

بەللى گيانە!

هیچ نەبوو

هیچ نەقەوماو

تەنیا

رووباریک روویه و

پەپوولەیهک باللی لیک داو ...!

گالته جاری روژگار

له چاوم داده باری

خوشه ویستیت

دلّم راده مالی

گژهبای دووریت

سه رم ده بات

وهک گه لایه کی ته نیا ...

به جی ده مینی

له سه رسانی غه مه کان

که بمریت

وهک سواله ته شکاوی

له به رده سستی مندا لان ...

ته مه ن،

گالته جاری روژگار!!!

نازانی پی بکه نی یان بگریت؟؟؟!!!

لەو دۆلانى ئە... ئە...

لەوئ، ئەو گۆلانى ئەي ئە زۆر بۆيۆنە و ئەگمەنن
 بەسانايى دەست ئەگەون،
 ئەو مەلانى ئەي ئەونى ئەچ ئەسمانى ئەتەنن
 لەوئ زۆر و ئەوئەندەن،
 لەو دۆلانى ئە...

نەينى و وردەكارى ئەيان ئە ناخى بۆدەنگيان ئەخراوە
 بە جوانى ئەورسەك و ئەكوتاتى ئەردەنگىل
 ئەروونيان ئەوئەدان ئەراوە
 سەربۆشى سەريان

ئەسمانىكى ئەوئەي ئەو بە ئەتەو ...
 مەلەي ئەيدا ئەگەن وردەماسى ئەسكى ئەست و
 ئەپوولەي ئەلئوالاي ئەشەويستى
 ئەتەنگى ئەروويانەو
 ئەلئەفرەن بە ئەزادى

لەو دۆلانى ئە... ئە...
 ئەوئەكترين ئەناوى ئەير و ئەندىشە ئەلئەقۇلەن...!
 لەو دۆلانى ئە... ئە...
 ئەكترين ئەوئەبارى ئەوين و ئەروا بەرئەي ئەكرين...!

گلکو

تا ناسمان ئاوا
 بیخواه و ئاواره بیت
 سنوره کانی ته نیایی منیش
 دوورتر و دوورتر
 ده کشیت ...
 وهک په له هه وریکی دهم با
 بیولات و
 هه میشه هه له دا
 بللی کهنگی ...
 له کوئی ...
 بتوانم
 گوشه گلینیکی ته نیا
 وه چنگ بینم
 بو گلکوئی فرمیسکه کانم...؟!

ئالقه

برپیار وا بوو
 رۆچنهییه کی تازه بی
 بو ئه و زیندانه ی،
 که دیله که ی منم ...
 ینم وا نه بوو
 ئالقه ییه کی دیکه ده بی و
 زیاد ده کریی
 له زنجیری گه ردنم!

له پاش بارانه، که په نه ک

تیک نه ده شکام
 هوږهم ئه گه ر له تو نه با ...
 ئیستا،
 میژوویه کی تیکر ماوم
 به چی دلخوشم ده که ی؟
 تو مه ز،
 که په نه کت بو هیناوم...!!!!؟

وهرز

بۇ شېئىركۆيىكەس

وهرز، وهرزى گولانە
دارستان سووتاوه، باغ رووته ...
وهرز، وهرزى ژيانە
سېدارە ھەلخراوه، يېشكە تابووته ...
وهرز، وهرزى ئازادىيە گەلو!!!
بيروپا، مەچەك دراوه
بەنديخانە
خانەقاىە، مزگەوتە، مەلەكووتە!

یه کهم ئهوین و دوانیشتمان

بیشکەش به مامۆستای ژبانم:

عهبدوڤلا پهشیو

ئه گهر به ناو دڤما داگه رین ...

له ناو کۆلانه کانی ئهم دله ته نیا به

ئاخری به کۆلانیك ئه گهن كه به ربه سته؛

له ده لاقه ی دارینی

کوختیکی پهستی ناو ئهم کۆلانه وه

که نیشکی دهروانی

که نیگای کهسک و بهرین وهک بیشه کانی به هه شته!

- ئاو پرژینی خهونی بهرده رکی مالانی ئهم دله ته نیا به ئه کا-

ههر له ژوو روی ئهم کۆلانه وه

له پال دیواریکی کاگلی

پیریکی عاشق ویستاهه که دارمال له فام و هه سته

- سه رانسوینی ماله کچه و ئاخو کۆلانی ئهم دله ته نیا به ئه کا-

ئهم پیره عاشقه، مامۆستای ژبانمه

ئهم کوخته په سته، خانووبه ره ی دهر د و ژانمه

ئه و که نیشکەش،

یه کهم ئهوین و دوا نیشتمانمه

کوردستانمه،

کوردستانمه، کوردستانمه!!!

زیوان

دار و پەردووی ئەم دلە

بەسەریە کدا رماوہ ...!

کۆلە کە و

کاریتە ی ئەم مالە

زۆر لە میژە

تیکدراوہ ...!

تو پیم بیژە؟!

ئەرا کى

ئەم گۆلە سوورانەت هیناوە؟؟؟!!

دە برۆ ... لیرە برۆ ... لیرە برۆ

زیوانی ئەم گۆرستانە،

زۆر!!!

یە گجار زۆر نەعاملاوہ!

ئه ویندار

دنیا داکه وتبوو به سهر دلیدا ...!

له ناکاو،

شتیک له گریژنه ده رچووبوو ...!

ئه و،

به نه رمی،

نیوه تاکی ده رگاکهی پیوه دا،

شه ورژنه کهی داخست

شتیک له گریژنه ده رچووبوو ...!

له ناکاو،

دنیا به سهر دلیدا ... داکه وتبوو.

په‌له‌ی چاره‌نووس

به‌سه‌ر شانی "با"وه...
هاوده‌می تاوان و هه‌له،
من،
ره‌گه‌کانی خۆم له کۆل ناوه!
به‌له‌ز،
له‌سه‌ر میلی سات و چرکه،
من،
ته‌مه‌نم غه‌ریبی رایکیشاوه!
سووچی بێکه‌سی و
تاوانی ده‌ورانه،
وه‌ک په‌له‌ به‌ ناوچاومه‌وه
من،
«چاره‌نووس»م ناو لی ناوه!

تابلۆ

خوینیکی گەشی سنهیی و
 حەزینیکی سپی سابلاغی و
 کسپەیه کی که سکی سولهیمانی
 پێک گەییشتن
 لەناو تابلۆیه کی رەنگزەردی پاییزیدا
 شەقلی هەتاوینکی ئەبەدی
 لەسەر دلی هەلکەندرا و
 تابلۆکە تواوە چۆر...چۆر...
 لەناو دەنگی ناسری رەززاژیدا ...!

مروفيك له چه شنى قه قنەس

بۆ ئۆجەلان

ئەم پياو،
 سالە ھاىە!
 ئاگرەكەى زەردەشت و
 خەلىلى پىغەمبەرى
 لەناو كلى دلدایە ...
 سەلىپى لە سنوورى،
 لەسەر كىلى سىنگى ھەلكەندووہ
 تەرمى لۆركاى
 بۆ غەپناتەى دەروونى گواستۆتەوہ و
 دەبانە كوردانەكەى بەرقەدى
 بە رووح و گيانى خو كالان كردووہ ...!

پیتان ئىژم
 كە پىيان بیژن
 بۆ پىيان واىە:
 ئەمجارە

ناگری به گر ده سووتینی و

مه رهدی مه سیح

ده توانی گیانی لی بسینی؟

بو پنیان وایه:

ئه مجاره،

بارانی گولله،

ده توانی خه ونه کانی بشواته وه و

تیغی تیژی خه نجهر، ژیانی له بیر بباته وه؟

پیتان ئیژم که پنیان بیژن:

ئه م پیاوه،

ساله هایه!

(پیده شتی دلی،

له پاوانی گولی گه شی زامدایه!)

www.awinbook.com

